

Länsstyrelsen
Gävleborg

Enheten för natur

Sara Waern
010-2251391
sara.waern@lansstyrelsen.se

BESLUT

2020-08-10

1 (6)

Dnr 6180-2020
6263-2020

Lingbo Byförening
[Redacted]
[Redacted]

Beslut om avslag på ansökan om skydds jakt efter varg

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 23 a § jaktförordning (1987:905) att avslå två ansökningar om skydds jakt efter varg i Lingbo med omnejd, Ockelbo kommun.

Beskrivning av ärendet

Lingbo Byförening (föreningen) inkom till länsstyrelsen den 3 augusti 2020 med en ansökan om skydds jakt efter varg i Lingbo med omnejd. Ansökan beror av den senaste tidens aktivitet, angrepp på får samt täta observationer bland gårdarna, varav en på mindre än 30 meter. Föreningen har enligt ansökan blivit ombedda att agera av bland annat ett flertal av byns invånare, barnfamiljer och djurägare. I ansökan hänvisar föreningen till formuleringen ”av hänsyn till hälsa och säkerhet” som finns i 23 § jaktförordningen. Föreningen menar vidare att detta även innefattar psykisk ohälsa och den stress det innebär att ha dessa djur strykandes runt i byn. Föreningen hänvisar även till beslut som tagits av länsstyrelserna i Jönköpings och Västra Götalands län den senaste tiden. I dessa beslut ska det ha framgått att ”En varg som vant sig vid att angripa får, kommer att orsaka stora kostnader och mycket oro och den kommer troligtvis att fortsätta med sitt beteende att angripa får”.

En till ansökan om skydds jakt efter varg i samma område inkom från [Redacted] [Redacted] den 7 augusti 2020. [Redacted] anger att det är andra gången på ett år grannen blivit av med får vid vargangrepp och att fåren båda gångerna dragits in på [Redacted] mark. I fredags mötte [Redacted] sambo en varg vid deras badplats, vilket registrerats i Skandobs. [Redacted] anger sig vara otrygg i sitt hem och närområde med små barn och djur.

I området som ansökan avser har ett dokumenterat angrepp av varg skett under 2020. Angreppet den 31 juli 2020 var på fem får som inte betade inom rovdjursavvisande stängsel.

I Skandobs finns ett tiotal registrerade synobservationer av varg i området under våren och sommaren 2020. De flesta av dessa gäller synobservation av en ensam vargindivid. I en av de registrerade observationerna beskrivs vargen som orädd, ingen beskrivs som närgången.

Länsstyrelsen har inte kännedom om ytterligare observationer i området och det finns ingen dokumenterad historik om närgångna vargar i området. Det finns i nuläget heller inga uppgifter om exakt vilka individer som rör sig i det aktuella området.

Föreningen hänvisar i sin ansökan till beslut om skydds jakt fattade av andra länsstyrelser. Alla skydds jaktärenden hanteras som enskilda fall och bedöms utifrån händelser och underlag kopplade till det enskilda ärendet. Det är alltså inte möjligt att göra jämförelser direkt mellan olika ärenden. Länsstyrelsen beaktar i sin bedömning andra ärenden där det finns prejudicerande domar. Besluten föreningen hänvisar till är dock inte avgjorda i Förvaltningsrätten ännu och är därmed inte ens att tolka som vägledande. Prejudicerande blir de först efter avgöranden i högre instanser än Förvaltningsrätten.

Motivering till beslutet

Vid prövning av om skydds jakt ska beviljas gör länsstyrelsen en samlad bedömning i varje enskilt fall. Bedömningen görs utifrån eventuella skadors omfattning, under hur lång tidsperiod som dessa skett, om skadeförebyggande åtgärder vidtagits och vilka möjligheter som finns till att förebygga skada samt vilken möjlighet det finns till annan lämplig lösning utöver skydds jakt. Länsstyrelsen beaktar även vargstammens utveckling i länet samt de berörda vargarnas genetiska status. Vidare bedömer länsstyrelsen om det går att identifiera individer som är speciellt skadegörande eller orsakar allvarliga olägenheter.

I bedömningen av om skydds jakt i detta fall är en effektiv åtgärd för att förhindra allvarlig skada utgår länsstyrelsen från Naturvårdsverkets samt Viltskadecenters vägledning. För att skälet ”allvarlig skada” ska anses vara uppfyllt krävs att det är sannolikt att en allvarlig skada kommer att inträffa. I de fall skadan redan har nått en allvarlig nivå ska det också vara sannolikt att skadan förvärras ytterligare genom förnyade skador. En bedömning av om den aktuella skadebilden är allvarlig och om det finns risk för att ytterligare allvarlig skada uppstår, görs alltid från fall till fall.

Enligt den vägledning som länsstyrelsen har att utgå ifrån ska en varg ha orsakat fyra angrepp under samma betessäsong eller angripit tamdjur innanför rovdjursavvisande stängsel för att kunna definieras som särskilt skadegörande. I detta fall så hölls fåren innanför stängsel. Vid besiktning så fann dock länsstyrelsens personal att kriterierna för att ett stängsel ska definieras som

rovdjursavvisande inte var uppfyllda. Stängslet var enligt länsstyrelsens personal i dåligt skick.

När det kommer till vargar med oönskat beteende så beskriver Viltskadecenter en problemvarg som en individ som förändrat sitt beteende på ett sådant sätt att den kan förväntas uppvisa ett oönskat beteende nära hus eller människor i större utsträckning än en annan genomsnittlig varg skulle göra. För att kunna fastställa att vargarna har utvecklat detta förändrade beteende så krävs dokumentation som visar att en eller flera vargar vid upprepade tillfällen och under en längre tid vistats inom 30 m från en eller flera människor i dagsljus eller mörker. Sådan dokumentation saknas i det här fallet.

Länsstyrelsen förstår och respekterar den oro som vargen orsakar för sökande. Länsstyrelsen kan dock konstatera att de rapporter som inkommit hittills inte uppfyller Viltskadecenters kriterier. Baserat på den vägledning som länsstyrelsen har att utgå ifrån går det därför inte att säkerställa att den varg/de vargar som rör sig i Lingbo med omnejd uppvisar ett särskilt oönskat beteende.

Ansökningarna om skydds jakt ska utifrån vad som framkommer ovan avslås.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Naturvårdsverket har, med stöd av 24 a § jaktförordning (1987:905) beslutat om överlämnandet av rätten att besluta om skydds jakt efter varg till vissa länsstyrelser (Naturvårdsverkets beslut NV-00303-20).

All jakt måste bedrivas i enlighet med Sveriges EU-rättsliga åtaganden. Art-och habitatdirektivet (1992/43/EEG) har en avgörande betydelse för vilket utrymme som finns för skydds jakt. Åtgärder som vidtas enligt art- och habitatdirektivet ska syfta till att bibehålla eller återställa en gynnsam bevarandestatus. Direktivet ger möjligheter till undantag från skydds kraven under vissa förutsättningar. Undantagen regleras i artikel 16.1, att det inte finns någon annan lämplig lösning och att undantaget inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus. För att ett undantag från skydds reglerna ska kunna göras, måste skälen vara mycket starka och den jakt som tillåts mycket begränsad.

Som framgår av 23 a § jaktförordning (1987:905) gäller följande för att skydds jakt ska kunna medges:

Om det inte finns någon annan lämplig lösning och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, får beslut om jakt som avses i 23 b, 24, 25 och 29 §§ samma förordning meddelas

1. av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär och betydelsefulla positiva konsekvenser för miljön,
2. av hänsyn till flygsäkerheten,
3. för att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom, eller
4. för att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter.

Ett beslut som avses i första stycket får även avse rätt att göra ingrepp i fåglars bon eller förstöra fåglars ägg.

Information

Behovet av skydds jakt prövas löpande. Trots detta avslag kan därför frågan om skydds jakt åter tas upp av länsstyrelsen eller av den som anser sig löpa risk att drabbas av skada. Länsstyrelsen önskar därför få fortsatta rapporter om beteendet hos varg i området. För att länsstyrelsen snabbt ska kunna följa upp iakttagelsen och kvalitetssäkra den genom spårning eller andra liknande insatser är det viktigt att ev. rapporter kommer in till länsstyrelsen så snabbt som möjligt. Använd gärna hemsidan <https://www.skandobs.se/> för att rapportera observationer. Skandobs går även att ladda ner som applikation till mobiltelefon eller motsvarande.

Det finns möjlighet att ansöka om bidrag hos länsstyrelsen för att sätta upp rovdjursavvisande stängsel. För att ansöka om detta använd blanketten som du hittar på länken nedan och maila till gavleborg@lansstyrelsen.se alternativt skriv ut och posta till Länsstyrelsen Gävleborg, 801 70 Gävle.

Länk till ansökningsblankett:

<https://www.slu.se/globalassets/ew/org/centrb/vsc/vsc-dokument/vsc-blanketter-rekommendationer-vissamaterialer/skrivbar-ansokan-om-bidrag-for-forebyggande-av-viltskada.pdf>

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Joel Isensköld med handläggare Sara Waern som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på
www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Gävleborg antingen via e-post; gavleborg@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Gävleborg, 801 70 Gävle.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades**.

Ditt överklagande ska innehålla

- vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer,
- hur du vill att beslutet ska ändras, samt
- varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- person- eller organisationsnummer,
- telefonnummer där du kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det),
- e-postadress, och
- annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, gavleborg@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 10 00. Ange diarienummer 6180-2020.